

NOVUM

MUZEUM JINDŘICHOHRADSKA leden 2007

Stavební práce v minoritském klášteře v roce 2006

I v roce 2006 probíhala intenzivně rekonstrukce areálu kostela sv. Jana Křtitele a bývalého minoritského klášteře v Jindřichově Hradci. V důsledku rozhodnutí zřizovatele muzea, tj. Jihočeského kraje, o rychlém dokončení rekonstrukce do roku 2008 došlo ke značnému zvýšení tempa rekonstrukce. V důsledku tohoto rozhodnutí bylo provedeno výběrové řízení na zhotovitele dokončení rekonstrukce, které vyhrála stavební firma Hora z Tábora. S firmou Hora byla uzavřena smlouva o dílo na 14.000.000,- Kč, přičemž firma stačila ještě v roce 2006 prostavět celkem 4.900.000,- Kč.

V uplynulém roce byla dokončena rekonstrukce severního křídla klášteře. To znamená, že ve 2. nadzemním podlaží bylo vybudováno sociální zázemí pro pracovníky muzea a ve 3. nadzemním podlaží byly vybudovány dva nové depozitáře. Vzhledem k tomu, že 1. nadzemní podlaží bylo opraveno již v minulých letech, byla popsáními pracemi dokončena celková rekonstrukce severního křídla.

Rozsáhlejší stavební práce proběhly v západním křídle. Ve 2. nadzemním podlaží byly vybourány všechny novodobé stavební konstrukce včetně betonových podlah a násypů nad klenbami. Tento zásah významně odlehčil klenbovým konstrukcím v přízemí, které byly značně staticky přetíženy; v případě pat kleneb uložených na kamenných pilířích v přízemí se jednalo dokonce o více než čtyřnásobné překročení povoleného zatížení. Na tomto stavu se podepsaly stavební úpravy v 19. století a především pak ve druhé polovině 20. století. Objekt bývalého minoritského klášteře je tak patrně poprvé ve své historii bez výrazných stavebně technických závad. Následně po těchto bouracích pracích byly v patře instalovány ocelové konstrukce, které budou přenášet všechny svislé tlaky vnitřních stavebních konstrukcí do obvodového zdiva klášteře. Další práce proběhly ve 3. nadzemním podlaží, tj. v podkroví. Zde byla provedena nová podlaha a jako první z půdních vestaveb na ní byla vybudována nová kotelna, na kterou byly napojeny nově rekonstruované prostory.

V průběhu bouracích prací v patře klášteře byla zjištěna z hlediska stavebního vývoje klášteře zajímavá skutečnost. Bylo totiž prokázáno, že špitální sály v přízemí byly v době svého vzniku, to znamená někdy ve třetí čtvrtině 16. století, plochostropé. Zobjevených kapes v obvodovém zdivu nad rubem kleneb lze jednoznačně usuzovat, že zde původně byl trámový strop se záklopem. Z množství dochovaných vrstev omítek a maleb lze dále usuzovat, že toto řešení vydrželo takřka jistě několik desetiletí a že k zaklenuť sálů došlo až někdy v 17. století.

Menší práce byly provedeny i na kostele sv. Jana Křtitele. Nejdůležitější z nich je bezesponu osazení protisněhových zábran na střeše hlavní lodi, které provedl p. Stanislav Sládek z Jindřichova Hradce. Neměla by se tak již opakovat situace z loňské zimy, kdy sněh padající z kostela ohrožoval chodce a sousední domy. Dále byl z kostelního podkroví vyklizen staveništní rum, který zde zůstal po opravách střechy a krovu v 70. až 80. letech minulého století a který potenciálně umožňoval biotické napadení poze-

dnic krovu. Rok 2006 lze z hlediska postupu rekonstrukce minoritského klášteře hodnotit jako úspěšný.

Jaroslav Pikal
ředitel muzea

Stíhači ohnivých nocí

aneb: českoslovenští váleční letci v řadách 68. britské noční stíhač perutě v letech 1942 - 1945

Muzeum Jindřichohradecka patří k jedné z mála institucí v České republice, které se mohou pochlubit poměrně rozsáhlou sbírkou exponátů vztahujících se k historii a osobnostem čs. B letky 68. britské noční stíhač perutě. Tyto vzácné předměty loni získalo zakoupením pozůstalosti plukovníka letectva Vladimíra Cupáka, příslušníka 311. čs. bombardovací a 68. noční stíhač perutě, který dlouhá léta pobýval na své milované chalupě ve Višňově Deštné a 29. září 1993 zemřel v J. Hradci.

Proto se muzeum a jindřichohradecký Klub historie letectví rozhodli využít blízcího se výročí zmíněné noční perutě. V sobotu 20. ledna 2007 tomu totiž bude přesně 65 let, kdy byla ve Velké Británii v rámci britského Královského letectva (RAF) založena na letišti High Ercall čs. B letka při britské „osmašedesátce“. K jejím průkopníkům patřili i Josef Kloboučník, jehož rodové kořeny se úzce váží k již zmíněné Deštné. Jednalo se o jednotku, kde každý z letců musel mít díky nočním bojovým letům výbomý „kočičí zrak a dovednost lovu sovy“. Právě sova je také hlavním motivem znaku této perutě.

Operační perutě byla tvořena mimořádně zkušenými letci z bojů na francouzském a britském nebi. Jednotka však byla natolik přísně utajovaná, že se informace o ní začaly objevovat až řadu let po II. světové válce. I když se v současné době díky možnému přístupu do vojenských i osobních archivů objevily zajímavé informace z činnosti této perutě, přesto je „osmašedesátka“ pro veřejnost stále lákavým tématem pro autory výstavy prubříským kamenem. Ne jinak tomu bude i v J. Hradci. Expozice mimo jiné představí kolekci velmi zajímavých dobových předmětů z pozůstalosti plk. Vladimíra Cupáka a plk. Josefa Kloboučníka, ale také válečných letců této perutě, kteří v uplynulých letech navštívili naše město nad Vajgarem Pamětníkům „Setkání čs. válečných letců v J. Hradci“ připomeňme např. gen. Miroslava Štandera, plk. Karla Šedu, plk. Miroslava Jiroudka a plk. Josefa Adama. Jedná se především o dobové i současné fotografie, deníky s poznámkami z výcviku, plány a schémata letišť, předměty osobní potřeby, ale také tzv. „legionářskou uniformu“, bohatou kolekci vyznamenání a další.

Přijměte pozvání na slavnostní vernisáž výstavy „Stíhači ohnivých nocí“ (název je převzat podle stejnojmenné knihy Františka Kauckého), která se uskuteční v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka v předvečer výročí založení zmíněné jednotky v pátek 19. ledna 2007 v 18 hodin. Nad akcí převzal záštitu brigádní generál letectva Miroslav Štandera, se kterým se následně uskuteční beseda zaměřená na události dávno minulé. V jejím závěru jistě zbyde čas nejen na neformální vyprávění tohoto vždy usměvavého aviatika, ale také na autogramiádu knih.

Vladislav Burian

Novinky v muzejních sbírkách

Díl I. Práce se sbírkami

Muzeum Jindřichohradecka skrývá ve svých depozitářích více jak 70 000 inventárních čísel sbírkových předmětů. Vzhledem k tomu, že se pod jedním inventárním číslem mohou nalézat desítky i stovky exponátů, celkový počet sbírkových předmětů se tak pohybuje okolo dvěstětisícové hranice. Strukturální složení muzejní **sbírky** je velice různorodé. Najdeme zde **podsbírky** archeologie, etnografie, historie, militárií, výtvarného umění, uměleckého řemesla, knih, písemností a tisků, negativů a diapositivů, fotografií a vědy, techniky a průmyslové výroby. Jednotlivé podsbírký jsou dále členěny do jednotlivých **fondů**. Pro názornější představu, například v podsbírcce uměleckého řemesla, najdeme fondy řemesel, hodin, cínu, keramiky, skla, porcelánu, kamenných artefaktů, nábytku, tiskařských štočků a šperků. Podobně rozmanitě jsou

Jeden z nejnovějších přírůstků sbírek muzea objevený při archeologickém výzkumu na Masarykově náměstí v J. Hradci

členěny i ostatní podsbírký.

Jedním z hlavních úkolů muzejních pracovníků je tedy práce se sbírkami. Vedle zabezpečení kvalitního uložení sbírek ve vhodných depozitářích a obalech, restaurování, prezentace, kontroly a mnoha dalších prací s muzejními exponáty, je také povinností vést řádnou evidenci. V současné době je celá sbírka Muzea Jindřichohradecka zapsána v CES (centrální evidenci sbírek), která je ve správě Ministerstva kultury ČR.

Správci jednotlivých fondů používají k evidenci sbírek nejmodernější techniky. Evidenční záznamy jsou ukládány do

vhodných počítačových programů, které podstatně zjednodušují práci se sbírkovými fondy. Nejnověji je ke každému podrobnému textovému záznamu přidáván digitální obraz jednotlivých sbírkových předmětů. Tím se evidenci neustále zdokonaluje.

Celá sbírka je pravidelně v desetiletých cyklech inventarizována. To znamená, že během deseti let musí být všechny součásti celé sbírky zkontrolovány. Při téměř 200 000 předmětech a pouze s šesti správci sbírky je to úkol opravdu nelehký. Přesto se nám úspěšně daří naplánované inventarizace každoročně provést. Je nutno zdůraznit, že vedle správy sbírek jsou odborní pracovníci povinováni množstvím dalších závazků, které jsou neméně důležité.

Každoročně je sbírka Muzea Jindřichohradecka obohacována přibližně o tisícovku nových sbírkových předmětů, které jsou získávány darem či koupí. Náš letošní seriál Vás bude po celý rok seznamovat s tím nejzajímavějším, co se muzejním pracovníkům podařilo získat v průběhu posledního desetiletí. Těšit se můžete na zajímavosti z archeologie, etnografie, historie, numismatiky, militárií, výtvarného umění, uměleckého řemesla, knižní kultury a dalších muzejních fondů.

A na závěr mého popisu muzejní každodennosti uvádím část zápisu muzejníka z počátku minulého století: „...obrowskému dílu podrobuje se musejník, práce jest nesporná, nebezpečensví pochybení velké, pokušení nemalé, odpočinutí žádné a vláek malý.“

Alexandra Zvonařová

Zprávy:

Muzeum Jindřichohradecka je do 6. ledna 2007 otevřeno denně od 8.30 - 12.00 a 13.00 - 17.00 hodin. **Dne 7. ledna 2007 se jindřichohradecké muzeum, městská vyhládková věž a kostel sv. Jana Křtitele na tři měsíce uzavrou.**

Knihovna Muzea Jindřichohradecka je pro veřejnost otevřena vždy v pondělí a ve středu od 12.30 - 15.30 hodin (návštěvu je možné také předem telefonicky objednat u PhDr. Štěpánky Běhalové, PhD.)

Jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zve na výstavu historických i současných vánočních ozdob nazvanou „**Stromečku, stroj se!**“. Zároveň jsou zde prezentovány práce dětí i dospělých z vánoční soutěže muzea o nejzajímavěji ozdobený stromeček. Výstava potrvá do 6. ledna 2007.

Jindřichohradecké muzeum Vás zve na výstavu „**Krajky a tapisérie**“. Svá díla ve výstavní místnosti „13“ představují umělci **Jana Krausová a Jan Bartyzal**. Výstava potrvá do 6. ledna 2007.

Spolek Přátel starého Jindřichova Hradce a jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zvou na **besedu se starostou města Jindřichova Hradce Ing. Karlem Matouškem** nazvanou „**Jindřichův Hradec v současnosti**“. Beseda se koná v **pondělí 8. ledna 2007 od 19 hodin** v konferenčním sále muzea.

Klub historie letectví a jindřichohradecké muzeum připravilo výstavu „**Síhač ohnivých nocí aneb: čs. váleční letci v řadách 68. stíhací perutě**“. Vystaveny budou dobové exponáty ze sbírek Muzea Jindřichohradecka získané z pozůstalosti plk. let. v.v. Vladimíra Čupáka radaroperátora čs. letky 68. stíhací perutě. Slavnostní **vernisáž**, která se koná v **pátek 19. ledna 2007 od 18 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici, bude spojená s **besedou s brig. gen. let. v. v. Miroslavem Štanderou**, účastníkem bojů ve Francii a Velké Británii, příslušníkem čs. B letky 68. noční stíhací perutě. Prohlídka výstavy bude možná pouze na objednávku (tel. 384 363 661) a výstava potrvá do 3. června 2007.

Na konci měsíce ledna vyjde již **18. svazek „Vlastivědného sborníku Dačicka, Jindřichohradecka a Třebořska (Jindřichohradecký vlastivědný sborník)“**. Další svazek opět přinese řadu zajímavých studií, článků a výročí. Zájemci si ho budou moci v únoru zakoupit v pracovnách Muzea Jindřichohradecka (Štítného ulice) a od dubna v pokladně muzea.

PRACOVNÍCI MUZEA JINDŘICHOHRADECKA PŘEJÍ VŠEM

SVÝM PŘÍZNIVCŮM, PŘÁTELŮM A OBČANŮM MĚSTA

ŠTASTNÝ VSTUP DO ROKU 2007!

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XVI.1/2007

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal Registrační značka MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Blanka Vaňková www.muzeumesnet.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám. 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660, 384 363 661 Fax: 384 361 576 E-mail: muzeum@esnet.cz